

Harde les in Helmond

Gemeente wilde per se tweede coffeeshop en ontketende zo een oorlog in de drugswereld. Hoe serieus zijn bedreigingen aan het adres van de burgemeester?

Gerlof Leistra Foto's Karol Antas

Een rustige villawijk aan de rand van Helmond is net het decor van een mafiafilm. Twee agenten in kogelvrij vest en met het machinegeweer paraat, houden vanuit een witte beveiligingsunit pal naast de woning van burgemeester Fons Jacobs (63) de omgeving scherp in de gaten. De straat is afgezet met hekken. Overal camera's. Buurtbewoners zien geregeld twee gepantserde zwarte Mercedesen langsracen: Jacobs wordt permanent beveiligd door acht bodyguards. Wat is hier aan de hand?

Na een doodsb bedreiging aan zijn adres dook de CDA-burgemeester begin december drie weken onder in het buitenland, op advies van politie en justitie. Daarmee leek het gevaar geweken, maar er volgden nieuwe be-

dreigingen en inmiddels wordt hij – met een korte onderbreking in januari – al bijna een half jaar dag en nacht beveiligd.

Aanleiding lijkt een conflict rond coffeeshop Carpe Diem, in het centrum van Helmond. Die was er op 1 juli 2010 gekomen op verzoek van de gemeente zelf. Helmond heeft al jaren een coffeeshop aan de Wolfstraat, iets buiten het centrum. Maar de stad – zo'n 90.000 inwoners – ondervond ook overlast van illegale straathandel door vooral Marokkaanse dealers. Een tweede coffeeshop leek een goede oplossing.

De komst van Carpe Diem viel niet bij iedereen goed. In de nacht van 9 juni 2010 ramde een gestolen terreinwagen de pui van het pand en op 30 juli gooide de bijrijder van een motor 's nachts twee handgranaten naar binnen. Gevolg: een enorme explosie. Eigen-

naar John Vosmeer en zijn vrouw lagen boven de zaak te slapen maar bleven ongedeerd.

Een jaar later zijn de aanslagen nog altijd niet opgelost en weet de politie niet wie er achter de bedreigingen van de burgemeester zit. Voorlopig blijft de bewaking op peil. 'We nemen het zekere voor het onzekere,' zegt verantwoordelijk hoofdofficier van justitie Bart Nieuwenhuizen. 'Maar deze situatie kan niet eindeloos voortduren.'

Bonafide

Het horrorverhaal begint op 1 juli 2008 als de gemeenteraad kiest voor een tweede coffeeshop. Op basis van strikte criteria begint een zoektocht naar locaties en bonafide exploitanten. Burgemeester Jacobs bemoeit zich intensief met het dossier. Deze aanpak past bij zijn bestuursstijl. John Vosmeer (45) ver-

neemt uit de krant dat zijn pand – eigendom van bierbrouwer Bavaria – is aangewezen als locatie voor een coffeeshop. Op dat adres exploiteert Vosmeer met zijn partner café Die 2, vernoemd naar hun twee honden van het stevige type dogo Argentino.

In een persoonlijk onderhoud op het gemeentehuis dringt Jacobs er bij Vosmeer op aan dat hij een vergunning voor een coffeeshop aanvraagt: 'Jij bent de uibater die wij zoeken!' Volgens Vosmeer zaten bij het gesprek geen ambtenaren. Jacobs ontkent dit met klem. Vosmeer krijgt later Jacobs' mobiele nummer en vanaf dat moment hebben de twee geregeld contact. Buiten kantooruren.

Eerder was eigenaar Patrick van de Pol van het Muziekcafé naar zijn zeggen gepolst door de burgemeester: wilde hij de coffeeshop aan de Wolfstraat overnemen? Die was gesloten omdat de vorige exploitant te veel drugs in huis had en Van de Pol zou een goede kandidaat zijn. Jacobs ontkent.

De financiering van de tweede coffeeshop verloopt moeizaam. Bierbrouwer Bavaria wil het pand alleen aan Vosmeer verkopen. De WOZ-waarde is 2,5 ton, maar door de nieuwe bestemming stijgt de vraagprijs naar 7,5 ton. Snel verdiend voor Bavaria – met dank aan de gemeente. Inclusief kosten koper: 810 duizend euro. Vosmeer kan dit niet zelf opbrengen. Volgens zijn advocaten Marc van den Boomen en Gitte Stevens leent hij 210.000 euro van een vriend en stort een ondernemer uit Oisterwijk zes ton op de zogeheten derdengeldrekening van de notaris.

De verkoop van Bavaria aan Vosmeer heeft plaats op 11 mei 2010. Meteen daarna verkoopt Vosmeer het pand voor dezelfde prijs – 750.000 euro – door aan de ondernemer en huurt het pand terug voor zes mille per maand. Een notaris bij wie de transportaktes zouden passeren, maakt bij justitie melding van een ongebruikelijke transactie.

Het zit uitbater Vosmeer niet mee. Na de tweede aanslag is het pand zo zwaar beschadigd dat de Carpe Diem dicht blijft. Op 19 augustus besluit burgemeester Jacobs de coffeeshop tot 1 oktober te sluiten 'om zicht te krijgen op het onderliggende conflict'. Deze termijn wordt verlengd tot 1 november. Maar als ook Jacobs wordt bedreigd, besluit locoburgemeester Frans Stienen (CDA) de coffeeshop per 1 december te sluiten tot 1 april 2011.

Informant

Wie heeft het op de burgemeester gemunt? Justitie slaat vrijdag 26 november alarm na een tip aan de Criminele Inlichtingen Eenheid: 'Sleman L. heeft de opdracht gekregen om op korte termijn een aanslag te plegen op de burgemeester van

'Wietschuur' Brabant: meeste drugs naar het buitenland

Op grond van het gedoogbeleid mogen coffeeshops hun klanten dagelijks maximaal 5 gram softdrugs verkopen. Daartoe is een handelsvoorraad van 500 gram toegestaan. Maar de levering van die drugs via de 'achterdeur' is verboden en mede daarom uitermate lucratief. Er wordt hard gevochten om de markt. Deze strijd

gaat gepaard met ripdeals – criminelen die andere criminelen van hun drugs beroven – en liquidaties.

Brabant geldt als 'wietschuur' van Nederland. De afgelopen jaren hebben grote criminelen de kleine wietkwekers verdreven. De landelijke omzet bedraagt ruim 2 miljard euro per jaar. Circa 80 procent van de productie is voor het buitenland. In Nederland worden jaarlijks zesduizend wietkwekerijen opgerold. Zuid-Nederland is goed voor ruim eenderde.

Helmond. L. heeft reeds een voorverkenning gedaan bij de woning van de burgemeester.'

Een arrestatieteam licht de Marokkaan Sleman L. (38) uit Eindhoven van zijn bed. Die beweert dat hij van niets weet en wordt woensdag 8 december vrijgelaten wegens gebrek aan bewijs. Ook zijn vermeende opdrachtgever, een 'kamper' uit Helmond die actief is in het drugsircuit, ontkent elke be-

trokkenheid. Vervolgens zouden 'Antillianen en Surinamers' de opdracht hebben gekregen. Maar ook dat onderzoek loopt op niets uit. De recherche trekt een groot aantal tips na, maar krijgt geen bevestiging van de bedreiging. Ook het motief blijft een raadsel.

Wie er achter de aanslagen op Carpe Diem zit, is evenmin duidelijk. De concurrent? De eigenaar van coffeeshop Bonne Ville, Patrick van de Pol, is een stoere veertiger met tatoeages. Terwijl het op deze maandag een komen en gaan is van klanten, zegt hij in de zon voor zijn coffeeshop: 'Ik vind het spijtig wat Vosmeer is overkomen en ben erg geschrokken. Ik heb genoeg aan mijn eigen sors om de zaken netjes te regelen. Destijds heb ik hem geadviseerd voorzichtig te zijn met wie hij zakendoet en afspraken na te komen.'

Ruzie met leveranciers is vermoedelijk de bron van alle ellende. Vosmeer, die totaal aan de grond zit, wil niets kwijt over de bedreigingen. Diverse bronnen zeggen dat hij met verschillende partijen onderhandelde, maar afspraken niet nakwam. Mogelijk is hij,

mede door toedoen van de gemeente, terechtgekomen in een (onder)wereld waar hij de weg onvoldoende wist. Hij zocht steun bij Veterans MC, een club (ex-)militairen, vrienden van de Hells Angels. Vosmeer was korte tijd aspirant-lid.

Een van de mensen met wie Vosmeer zakelijke onenigheid had, is Yusuf Aslan (45), actief in de Tilburgse horeca en in 2002 veroordeeld voor hennepeteelt. Die zegt dat hij in ruil voor een zekerheidsstelling van 75 mille voor de huur 'later' aandeelhouder zou worden van Carpe Diem.

Aslan investeert in de inrichting en regelt contacten met drugsleveranciers. Naar zijn zeggen weigerde Vosmeer de afspraken op papier te zetten. 'Na de tweede aanslag hadden wij een afspraak in het pand. Daar waren een stuk of zeven van die motorjongens aanwezig. Ook Vosmeer droeg een jack. Hij ontkende de deal met mij.' De 75 mille - afkomstig van een aanvullende hypotheek - heeft Aslan weer terug. Exit Aslan als zakenpartner van Vosmeer.

Onvolledig

De gemeente trekt op 11 maart de overlastvergunning in. De screening was - pijnlijk voor burgemeester Jacobs - onzorgvuldig geweest: Vosmeer zou bij de aanvraag onjuiste en onvolledige gegevens hebben verstrekt. Ook bestaat volgens het landelijke Bureau Bibob het gevaar dat de vergunning mede zal worden gebruikt voor witwassen. Vosmeer is in mei aangehouden op verdenking van witwaspraktijken. Hij is na twee dagen vrijgelaten, maar blijft verdachte. Carpe Diem moet definitief sluiten.

Hoe moet het verder met Jacobs? Zijn beveiliging is kostbaar en veroorzaakt grote psychische druk. Nu justitie geen bevestiging vindt voor de bedreigingen, ligt het voor de hand dat de beveiliging binnen afzienbare tijd wordt afgebouwd. Voor Jacobs is het niet nieuw: in zijn vorige standplaats Brunssum werd hij ook al ernstig bedreigd na problemen met het drugscircuit. Op 13 juli 2001 werd zijn auto voor zijn huis in brand gestoken. Het verhaal gaat dat hij ook daar vaak alleen opereerde, maar dat ontkent Jacobs.

Contact met lieden uit het drugscircuit maakt een bestuurder kwetsbaar. Door de niet geregelde 'achterdeur' zit hij indirect met de onderwereld aan tafel. Volgens Jacobs opereert hij 'volkomen transparant'. De 'achterdeur' blijft lastig, zegt Patrick van de Pol van coffeeshop Bonne Ville. 'Leveranciers lopen grote risico's dat ze door criminelen geript of door de politie aangehouden worden.' Hij zou het liefst in alle openheid werken. Vanuit zijn optiek begrijpelijk, maar de overheid moet zich zo weinig mogelijk bemoeien met de dagelijkse praktijk van de coffeshops. En beter screenen. Dat is de harde les van Helmond. ■

DE WEEK NEDERLAND

NEDERLANDS NIEUWS SAMENGEVAT

EERSTE KAMER De nieuwe Eerste Kamer is geïnstalleerd en zal eind deze maand een voorzitter kiezen. Leden van de VVD-fractie hebben Fred de Graaf (61) unaniem gekozen als kandidaat voor het **voorzitterschap**. De senator is ook burgemeester van Apeldoorn. Hij maakt een grote kans op de functie, aangezien de grootste partij in de Eerste Kamer traditioneel de voorzitter levert en dat is nu de VVD. De huidige Eerste Kamervoorzitter René van der Linden (CDA) is ook kandidaat.

STOOMSCHIP De Rotterdamse wooncorporatie Woonbron gaat het voormalige stoomschip *SS Rotterdam* verkopen. De corporatie investeerde ruim 250 miljoen euro in de renovatie van het schip om er

Mooie, maar verlieslijdende Rotterdam in de verkoop

een congresruimte van te maken. Maandag werd bekend dat afgelopen jaar 44,3 miljoen euro **verlies** is geleden op de exploitatie van het schip. Er kwamen te weinig bezoekers en de congreszalen stonden vaak leeg. Woonbron wil het stoomschip daarom zo snel mogelijk verkopen.

GREENPEACE Activisten van milieubeweging Greenpeace hebben dinsdag het treintransport van kernafval van de **kerncentrale** in Borssele geblokkeerd. Actievoerders bonden zich vast aan de spoorrails. De politie heeft tientallen arrestaties verricht. Greenpeace protesteerde tegen het besluit van het kabinet om een tweede kerncentrale in Borssele te bouwen. Deze wordt vijf keer zo groot als de bestaande kerncentrale. De geproduceerde stroom is grotendeels voor het buitenland bestemd.

POLITIETOP Er komt een vrouwelijke commissaris in de top van de nieuwe nationale

politie. Op de kandidatenlijst stonden alleen mannen, maar minister van Veiligheid en Justitie Ivo Opstelten (VVD) wilde per se een **vrouw** in de top. Dat wordt Jannine van den Berg, die eerder werkte bij de mobiele eenheid in Utrecht. Ook was ze directeur Opsporing en Informatie bij de politieregio Haaglanden. Door de invoering van de nationale politie worden 25 regionale politiekorpsen en het Korps landelijke politiediensten samengevoegd. Opstelten hoopt dat een nationale politie efficiënter kan werken.

GEVANGENIS Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie Fred Teeven (VVD) wil af van de vanzelfsprekende privileges in gevangenis. Gevangenen die zich misdragen, moeten straks leven onder het **soberste regime** dat wettelijk mogelijk is. Ze komen dan ook niet in aanmerking voor verlof. Het strenge regime moet eind dit jaar zijn ingevoerd. Omgekeerd krijgen gevangenen die wel goed gedrag vertonen extra vrijheden tijdens de detentie.

INBREKERS De Vereniging Eigen Huis (VEH) gaat foto's van inbrekers laten zien op een speciale website. Getroffen huiseigenaren hebben het beeldmateriaal **anoniem** aangeboden. De vereniging neemt

dit initiatief om de vele huisinbraken tegen te gaan. Naast beelden van inbrekers zijn op de website ook tips te vinden om het risico op inbraak te verkleinen. Volgens de VEH zijn in 2010 bijna 80.000 huishoudens getroffen door een inbraak.

BURENRUZIE Bij een burenruzie in Hoensbroek (gemeente Heerlen) zijn twee doden gevallen. Een 41-jarige man hakte met een bijl en zwaard willekeurig in op omstanders. Een slachtoffer overleed ter plekke en twee anderen raakten gewond. Politieagenten voelden zich zo bedreigd door de situatie dat ze de man ter plekke hebben doodgeschoten. De dader stond bekend als een **'zorgmijder'**. Hij had al jaren psychische problemen, maar weigerde zich te laten behandelen door een zorginstelling.

All ne de Bruin

Voor het laatste nieuws:
www.elsevier.nl/nederland